

Sprawa C-21/24**Streszczenie wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym
złożonego zgodnie z art. 98 § 1 regulaminu postępowania przed Trybunałem
Sprawiedliwości****Data wpływu:**

12 stycznia 2024 r.

Sąd odsyłający:

Juzgado de lo Mercantil n° 1 de Zaragoza (Hiszpania)

**Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie
orzeczenia w trybie prejudycjalnym:**

10 stycznia 2024 r.

Strona skarżąca:

CP

Strona pozwana:

Nissan Iberia S.A.

Przedmiot postępowania głównego

Postępowanie prejudycjalne – Porozumienia, decyzje i uzgodnione praktyki –
Artykuł 101 TFUE – Dyrektywa 2014/104/UE – Odszkodowanie z tytułu szkody
wynikającej z naruszenia prawa konkurencji – Termin na wniesienie powództwa
o odszkodowanie – Przedawnienie

**Przedmiot i podstawa prawna wniosku o wydanie orzeczenia w trybie
prejudycjalnym**

Odszkodowanie z tytułu szkody wynikającej z naruszenia prawa konkurencji –
Stosowanie przepisów krajowych transponujących dyrektywę europejską do
powództw o odszkodowanie wytoczonych po transpozycji, lecz dotyczących
okoliczności faktycznych zaistniałych przed transpozycją – Obligatoryjny
charakter powództwa o odszkodowanie – Termin przedawnienia – Obliczanie

biegu terminu przedawnienia – Prejudycjalność decyzji administracyjnych o nałożeniu kary– Problematyka ich publikacji

Pytania prejudycjalne

- 1) Czy w prawie Unii Europejskiej istnieje podstawa prawna dla rozróżnienia między możliwością a obowiązkiem wytoczenia powództwa o odszkodowanie z tytułu naruszenia prawa konkurencji, czy też przeciwnie, gdy poszkodowany dowie się lub można od niego zasadnie oczekiwać wiedzy zarówno o tym, że poniósł szkodę w wyniku tego naruszenia, jak i o tożsamości sprawcy naruszenia, powinien on wytoczyć takie powództwo, rozpoczynając bieg terminu przedawnienia?
- 2) Czy do celów wystąpienia do organu sądowego z powództwem o odszkodowanie należy czekać na uprawomocnienie się kary, czy też przeciwnie, jeżeli opublikowana w całości decyzja komisji [Comisión Nacional del Mercado y Competencia (CNMC) (krajowej komisji ds. rynków i konkurencji)] zawiera tożsamość sprawców danego naruszenia, dokładny czas jego trwania i produkty, których to naruszenie dotyczy, należy uznać, że powództwo o odszkodowanie może zostać wytoczone przed sądem, a termin przedawnienia rozpoczyna bieg?
- 3) Czy dla celów rozpoczęcia biegu terminu przedawnienia należy przyjąć, że pełna publikacja decyzji o nałożeniu kary na oficjalnej i ogólnodostępnej stronie internetowej CNMC jest równoznaczna z publikacją streszczenia decyzji Komisji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, biorąc pod uwagę, że publikacja decyzji Comisión Nacional del Mercado y Competencia [krajowej komisji ds. rynków i konkurencji] odbywa się wyłącznie na oficjalnej stronie internetowej?

Powołane przepisy prawa Unii

TFUE: art. 101, 102 i 267

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/104/UE w sprawie niektórych przepisów regulujących dochodzenie roszczeń odszkodowawczych z tytułu naruszenia prawa konkurencji państw członkowskich i Unii Europejskiej, objęte przepisami prawa krajowego: w szczególności art. 22 ust. 1

Rozporządzenie Rady (WE) nr 1/2003 w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji ustanowionych w art. 81 i 82 Traktatu

Wyroki TSUE w sprawach C-637/17, C-267/20, C-453/99, C-557/12, C-295/04 i C-298/04, postanowienie TSUE w sprawie C-199/22 oraz opinia w sprawie C-605/21

Powołane przepisy prawa krajowego

Konstytucja Hiszpanii: art. 9.3, art. 24.1 i art. 117.1

Ley de Enjuiciamiento Civil (ustawa – kodeks postępowania cywilnego): art. 22, art. 43 i art. 455.1

Ley de Defensa de la Competencia: (ustawa o ochronie konkurencji): art. 13 i art. 74 oraz pierwszy przepis przejściowy

Código Civil (kodeks cywilny): art. 1902 i art. 1968 ust. 2

Real Decreto-ley 9/2017, de 26 de mayo, por el que se transponen directivas de la Unión Europea en los ámbitos financiero, mercantil y sanitario, y sobre el desplazamiento de trabajadores (królewski dekret z mocą ustawy 9/2017 z dnia 26 maja w sprawie transpozycji dyrektyw Unii Europejskiej w dziedzinie finansów, handlu i zdrowia oraz z zakresu delegowania pracowników

Wyroki Tribunal Constitucional (trybunału konstytucyjnego) w sprawach 19/2008 i 192/2009

Wyroki Tribunal Supremo (sądu najwyższego) w sprawach 651/2013, 26/2023, 947/2023, 528/2013, 511/2018, 112/2022, 434/2021 i 780/2021

Wyrok Audiencia Provincial de Zaragoza (sądu okręgowego w Saragossie) w sprawie 118/2023

Zwięzłe przedstawienie stanu faktycznego i postępowania głównego

- 1 CP wniosła powództwo przeciwko Nissan Iberia S.A. o odszkodowanie z tytułu szkody powstałej w wyniku nabycia pojazdu, zgodnie z karą nałożoną na stronę pozwaną przez Comisión Nacional del Mercado y la Competencia (krajową komisję ds. rynku i konkurencji, zwaną dalej „CNMC”).
- 2 Sąd odsyłający uważa, że roszczenia te uległy przedawnieniu, gdyż jego zdaniem powództwo powinno być wniesione z chwilą opublikowania pełnej decyzji CNMC na jej oficjalnej stronie internetowej, nie czekając na jej uprawomocnienie się.
- 3 Audiencia Provincial de Zaragoza (sąd okręgowy w Saragossie) częściowo uwzględnił apelację wniesioną od orzeczenia tego sądu, uwzględniając ją co do braku przedawnienia roszczenia i uznając, że bieg terminu powinien rozpocząć się od uprawomocnienia się decyzji CNMC na mocy wyroku Tribunal Supremo (sądu najwyższego).

Zasadnicze argumenty stron w postępowaniu głównym

- 4 Strona pozwana zwraca się z pytaniem, czy wykładnia przepisu krajowego, zgodnie z którą bieg terminu przedawnienia w odniesieniu do roszczeń odszkodowawczych wynikających z działań antykonkurencyjnych nie rozpoczyna się z chwilą pełnej urzędowej publikacji decyzji administracyjnej o nałożeniu kary, wydanej przez krajowy organ ochrony konkurencji, nawet jeśli ta decyzja o nałożeniu kary została zaskarżona do sądu.
- 5 Odnośnie do zasad pewności prawa i niedziałania przepisów wstecz sąd ten zastanawia się również, jakie przepisy powinny mieć zastosowanie w przypadku powództw o odszkodowanie wniesionych po wejściu w życie dyrektywy 2014/104/UE i przepisów ją transponujących (ustawy o ochronie konkurencji), dotyczących okoliczności faktycznych lub decyzji administracyjnych poprzedzających wejście w życie tych przepisów, jeżeli termin przedawnienia mający zastosowanie do takich powództw na podstawie poprzednich przepisów jeszcze nie upłynął.

Zwięzłe uzasadnienie wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

- 6 W związku orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w odniesieniu do kartelu samochodów ciężarowych, w Hiszpanii pojawiły się różnice doktrynalne i orzecznicze dotyczące stosowania z mocą wsteczną dyrektywy w sprawie dochodzenia roszczeń odszkodowawczych i terminów przedawnienia, a także możliwości powołania się na dyrektywę w sprawie dochodzenia roszczeń odszkodowawczych contra legem.
- 7 Zdaniem sądu odsyłającego rozwiązanie wymagałoby rozróżnienia pomiędzy prejudycjalnością decyzji organu ochrony konkurencji a terminem przedawnienia. W tym względzie uważa, że w następstwie wyroku C-267/20, w odniesieniu do przedawnienia roszczeń odszkodowawczych z tytułu działań naruszających prawo konkurencji, termin przedawnienia nie może rozpocząć biegu, dopóki poszkodowany nie dowie się lub zanim nie będzie można od niego oczekiwać wiedzy o: a) istnieniu naruszenia; b) istnieniu szkody; c) związku przyczynowym między nimi; d) tożsamości sprawcy naruszenia. Jednakże, chociaż orzecznictwo krajowe uznaje, że po opublikowaniu decyzji o nałożeniu kary w Dzienniku Urzędowym istnieje pięcioletni termin na wniesienie powództwa, sąd odsyłający nie zgadza się z tym terminem.
- 8 W każdym razie podkreśla pewne przeszkody w stosowaniu tego terminu przedawnienia. Po pierwsze, nie istnieje żadna norma prawna wymagająca uprawomocnienia się wcześniejszej decyzji organu ochrony konkurencji w celu wniesienia powództwa. Co więcej, w następstwie zmiany ustawy o ochronie konkurencji w 2007 r., aby można było wytoczyć powództwo, nie jest już konieczne istnienie wcześniejszej decyzji administracyjnej stwierdzającej działanie antykonkurencyjne. Osoby poszkodowane w wyniku naruszenia zakazów zachowań antykonkurencyjnych mogą wnosić powództwa przeciwko

sprawcom naruszeń w celu dochodzenia swoich praw bezpośrednio przed sądami, niezależnie od dochodzeń lub decyzji organów ochrony konkurencji.

- 9 Po drugie, pojawia się problem wiedzy poszkodowanych o decyzji. W sprawach o naprawienie szkody wyrządzonej przez kartel producentów samochodów termin dies a quo powinien teoretycznie zostać ustalony na moment upublicznienie decyzji administracyjnej. Na moment, w którym znane jest istnienie naruszenia, precyzyjnie określono sprawców i czas trwania bezprawnego zachowania i można ustalić przyczynę powstania szkody. Biorąc jednak pod uwagę liczne pozwy wnoszone w całej Hiszpanii, niezależnie od postępowania w sprawie nałożenia kary wszczętego przez CNMC, powstaje pytanie, który moment należy przyjąć za punkt odniesienia dla wniesienia pozwu: opublikowania decyzji na stronie internetowej CNMC, wydania komunikatu prasowego przez CNMC, rozpowszechnienia w mediach na szczeblu krajowym, uprawomocnienia się wyroku Tribunal Supremo (sądu najwyższego) utrzymującego karę w mocy? Należy ponadto wziąć pod uwagę fakt, że wyrok utrzymujący karę nie jest podawany do wiadomości ani w komunikacie prasowym, ani w dzienniku urzędowym, ani na ogólnodostępnej stronie internetowej, lecz w sądowej bazie danych, której istnienie jest nieznane opinii publicznej.
- 10 Co się tyczy rozpoczęcia biegu terminu przedawnienia do wniesienia powództwa o odszkodowanie, powstaje pytanie, czy za punkt odniesienia należy przyjąć datę publikacji decyzji administracyjnej o nałożeniu kary, która nie zawsze będzie miała miejsce, ponieważ odszkodowania można dochodzić w odrębnym postępowaniu cywilnym, czy też datę, w której decyzja ta stała się prawomocna.
- 11 Audiencia Provincial de Zaragoza (sąd okręgowy w Saragossie) orzekł, że bieg terminu przedawnienia do wniesienia powództwa o odszkodowanie rozpoczyna się wraz z opublikowaniem decyzji o nałożeniu kary, bez uszczerbku dla faktu, że po wszczęciu postępowania cywilnego może ono zostać zawieszono w celu ustalenia skutków kolejnych wyroków, które mogą zapaść przed sądami administracyjnymi.
- 12 Inną możliwością byłoby uznanie, że bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się w dniu, w którym decyzja o nałożeniu kary stała się prawomocna. Problem polega jednak na tym, że istnieją dwa różne rodzaje postępowań: cywilne, w ramach którego wnoszone jest powództwo o odszkodowanie oraz administracyjne, w ramach którego wnoszone jest odwołanie od kary administracyjnej, co wiąże się z ryzykiem wydania sprzecznych orzeczeń sądowych w odniesieniu do tych samych okoliczności faktycznych.
- 13 Ponadto powstaje pytanie dotyczące zasad regulujących terminy przedawnienia w odniesieniu do powództw o odszkodowanie wniesionych po wejściu w życie przepisów transponujących dyrektywę 2014/104/UE, lecz dotyczących okoliczności faktycznych lub decyzji wydanych przed jej wejściem w życie.